

Vloga geodetske stroke ob uveljavljanju BIM po GZ-1

The role of the surveying profession in implementing BIM according to GZ-1

Tilen Urbančič

POVZETEK

Graditev objekta je postopek kjer v različnih fazah sodelujemo tudi geodeti. V skladu z zakonodajo in dobro prakso je geodet prisoten v vseh fazah del, torej pred začetkom gradnje, med izvajanjem gradbenih del in po graditvi objektov, t. j. v času obratovanja oz. uporabe. Z vidika vrste geodetskih storitev se naša vloga v zadnjih desetletjih ne spreminja prav dosti, se pa spreminjajo metode dela, ki so močno povezane z razvojem tehnologije. Tu mislim predvsem na tehnologije množičnega zajema prostorskih podatkov. Dodatno bo v prihodnje na izvajanje del močno vplivala tudi trenutno veljavna zakonodaja s področja graditve objektov, saj Gradbeni zakon (GZ-1) v naslednjih letih predpisuje vpeljavo digitalizacije in informacijskega podprtega projektiranja (BIM).

Vsebina uvedbe BIM orodij je v GZ-1 definirana zelo skromno in sicer v 39. in 156. členu. V devetem odstavku 39. člena zakon določa, da se projektno dokumentacijo izdelava s pomočjo BIM orodij za objekte, za katere je za izdajo dovoljenj, odločb in evidentiranje pristojno Ministrstvo za naravne vire in prostor. V drugem odstavku 156. člena GZ-1 pa je navedeno, da se 39. člena zakona začne uporabljati tri leta po uveljavitvi zakona, kar v praksi pomeni s 1. 1. 2025. Čas za nabiranje izkušenj in pripravo ustreznih podzakonskih aktov je vse krajši. Predstavniki vseh inženirskih strok preko različnih organizacij (siBIM, GZS, IZS in ZAPS) ter na drugi strani nekatera ministrstva že nekaj časa izvajajo različne aktivnosti z namenom postopnega izvajanja določb uporabe BIM iz GZ-1.

Odprtih vprašanj, ki bodo vplivala na geodetsko stroko pri izvajanju storitev pri graditvi objektov je veliko in se nanašajo npr. na dileme za katere vrste gradenj in katere vrste projektne dokumentacije je uporaba BIM projektiranja obvezna in za katere smiselna. Po drugi strani je veliko neznank o tem kakšna naj bo obvezna informacijska vsebina ter na drugi strani podatkovna struktura izdelanih BIM modelov. Vzporedno, ko si ostale inženirske stroke odgovarjajo na tako kompleksna vprašanja in poskušajo definirati tehnične smernice, moramo geodeti situacijo skrbno spremljati in poskrbeti za ustrezen odziv s prilagoditvijo izvajanja svojih storitev. To obdobje ni le čas, ko moramo geodeti posodobiti metodologijo dela in prilagoditi naše izdelke potrebam BIM projektiranja, ampak da smelo razmislimo o novih priložnostih.

KLJUČNE BESEDE: BIM, GZ-1, vloga geodezije

doc. dr. Tilen Urbančič

Geotočka d.o.o., Tehnološki park 24, SI-1000 Ljubljana in Univerza v Ljubljani, Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo, Jamova cesta 2, SI-1000 Ljubljana

e-naslov: tilen.urbancic@geotocka.si